

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421202258
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8421202258.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu U. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, XXX XX U., právne zastúpený advokátom Mgr. Ondrej Barna, so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, proti žalovanému Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený advokátom JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, o finančné zadostučinenie vo výške 2.591,23 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok, č.k. 10Csp/259/2021-101 zo dňa 04. novembra 2022, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom („pre zmeškanie žalovaného“) súd prvej inštancie výrokom I. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.591,23 Eur a II. súvisiacim výrokom o trovách konania rozhodol tak, že ich plnou náhradou zaviazal žalovaného.

2. Po citovaní ust. § 274, § 275, § 255, § 262 ods. 1, 2 CSP svoje rozhodnutie vecne dôvodil tým, že predmetom sporu je nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia za porušenie jeho spotrebiteľských práv žalovaným, ktoré porušenie bolo konštatované v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 5Csp/58/2020 s tým, že žalovaný hoci bol na pojednávanie (pozn. odvolacieho súdu nariadené na 04.11.2022) riadne predvolaný i riadne poučený podľa ust. § 274 CSP, zvolil identický postup ako v prípade prvého pojednávania, ktoré sa vo veci samej uskutočnilo 13.04.2022. Mal za to, že žalovaný a jeho právny zástupca nerešpektovali povinnosti ním uložené podľa čl. 10 Základných princípov CSP a opätovne nekonali ani v súlade so zásadou vigilantibus iura scripta sunt. Právny zástupca žalovaného pri plnení svojich povinností advokáta opätovne nevyužil svoje právo dať sa v rámci svojho oprávnenia zastúpiť iným advokátom, a to i napriek tomu, že žalovaný v postavení splnomocniteľa mu v plnomocenstve súhlas s takýmto postupom explicitne dal. Uvedený postup žalobcu/jeho zástupcu z radov profesionálnych advokátov tak nemožno hodnotiť ako postup, v ktorom by bol v priebehu konania aktívny. Jeho aktivita v prejednávanej spore spočívala výlučne vo vyjadrení k žalobe a za aktivitu žalovaného ako strany sporu nemožno považovať ani jeho reakciu na predvolanie, v ktorej dokonca neuviedol vážnu okolnosť neustanovenia sa na pojednávanie, hoci nežiadal o jeho odročenie. Prisvedčil právnomu názoru právneho zástupcu žalobcu, že ospravedlnenie, hoc včasné, ale neobsahujúce vážnu okolnosť neprítomnosti na pojednávaní, ktorej súčasťou nie je žiadosť o odročenie pojednávania zákon ako podmienku riadneho ospravedlnenia neúčasti neukladá. Práve naopak, odročenie pojednávania by znamenalo len ďalšie nehospodárne konanie v rozpore so zásadou hospodárnosti konania a navyšovania nákladov na súdne konanie. Poukázal na to, že samotný odvolací súd už v zrušujúcom uznesení konštatoval, že žalovaný síce svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil včas (čo nie je sporné), avšak nie vážnou okolnosťou tak, ako to od neho vyžaduje ust. § 274 písm. b) CSP. Odkazujúc na ustálenú rozhodovaciu prax súdov vyššej inštancie poznamenal, že nie je jeho povinnosťou akceptovať každé ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní aj keď sporová strana

uvádza dôvod inak spôsobilý viesť k záveru, že ide o „ospravedliteľný dôvod“. Za vážnu okolnosť objektívne brániacu účasti žalovaného na pojednávaní nemožno považovať ani dôvod spočívajúci v jeho pracovnej zaneprázdnenosti. Žalobca sa na pojednávanie riadne a včas ustanovil v osobe svojho právneho zástupcu, čím preukázal procesnú aktivitu a reálnu snahu o riešenie sporu a navrhol žalobe vyhovieť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Pretože boli splnené zákonné predpoklady, rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. Mal za to, že vzhľadom na značné množstvo rozhodnutí súdov vyššej inštancie bolo na mieste legitímne očakávanie žalobcu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného aj po druhýkrát. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu.

3. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, poukazujúc na odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne a nezákonné, nakoľko na rozhodnutie kontumačným rozsudkom neboli splnené procesné podmienky podľa § 274 CSP. Poukázal na to, že napriek tomu, že súd prvej inštancie bol zaviazaný odvolacím súdom na prejednanie sporu tak, aby bola zaistená ochrana práv a oprávnených záujmov oboch strán sporu, vo veci opakovane rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, a to z totožných dôvodov, pre ktoré bolo jeho predošlé rozhodnutie zrušené. Opakovanie uviedol, že názor súdu prvej inštancie je nesprávny a je nepochopením podstaty inštitútu kontumačného rozsudku. Neúčast' na pojednávaní nariadenom dňa 04.11.2022 riadne a včas ospravedlnil elektronickým podaním zaslaným do elektronickej schránky súdu, a to z dôvodu hospodárnosti konania a nenavyšovania trov konania. Zároveň vyslovil súhlas s prejednaním sporu bez jeho účasti. Zdôraznil, že účasť na pojednávaní je právom strany sporu, nie jej povinnosťou a súd môže konať v neprítomnosti strany sporu s poukázaním na § 180 CSP. Kontumačný rozsudok teda trestá úplnú pasivitu strany sporu, ale on bol aktívny od počiatku sporu. Uviedol, že formalistický postup súdu prvej inštancie v posudzovanom spore nebol žiaduci a podporne poukázal aj na záver Ústavného súdu SR, sp.zn. I. ÚS 233/2019, z ktorého vyplýva, že ani v prípade, ak sú splnené všetky formálne zákonné predpoklady, súd nemusí vydať kontumačný rozsudok, ak by jeho vydanie bolo zjavne nespravodlivé. Nakoľko neboli splnené procesné podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nesprávne a navrhol, aby vo veci rozhodol sám odvolací súd. Súčasne si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

6. Žalovaný síce formálne vyvodzoval prípustnosť odvolania z ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, avšak za pomoci ust. § 124 ods. 1 CSP odvolací súd ustálil, že jadrom odvolacej argumentácie v skutočnosti bolo nesprávne vyhodnotenie splnenia podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného zo strany súdu prvej inštancie postupom podľa ust. § 274 CSP.

7. Na úvod je potrebné uviesť zásadnú skutočnosť, a to, že súd prvej inštancie už raz vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného č.k. 10Csp/259/2021-62 z 13.04.2022, ktorý bol na odvolanie žalovaného, uznesením odvolacieho súdu č.k. 12CoCsp/23/2022-84 zo dňa 13.09.2022 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch svojho zrušujúceho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v predmetnom prípade žalovaný ospravedlnil včas svoju neprítomnosť na pojednávaní, keďže ospravedlnenie bolo doručené súdu deň pred nariadeným pojednávaním, pričom s jeho obsahom sa oboznámil zákonný sudca ešte pred samotným pojednávaním. Vo vzťahu k dôvodom neprítomnosti žalovaného prisvedčil, že ním uvedené dôvody nemožno považovať za vážne okolnosti nedostavenia sa na pojednávanie, avšak na strane druhej, žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu nežiadal o odročenie pojednávania. Na základe uvedeného konštatoval, že neboli splnené zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného tak, ako to predpokladá § 274 CSP, a teda zo strany žalovaného sa nejednalo o marenie spravodlivosti. Úlohou súdu prvej inštancie bolo vec znova prejednať a rozhodnúť tak, aby bola zaistená spravodlivá ochrana práv a oprávnených

záujmov oboch strán sporu, predovšetkým s ohľadom na zmysel CSP, pretože súdy sú v prvom rade povolane k tomu, aby zákonom stanoveným spôsobom poskytovali túto ochranu práv.

8. Po zrušení a vrátení veci súd prvej inštancie nariadil termín pojednávania na deň 04.11.2022 o 10:30 hod. s tým, že žalovaný ako aj jeho právny zástupca boli v predvolaní opakovane poučení o možnosti rozhodnutia formou rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 274 CSP. Žalovaný sa na pojednávanie neustanovil a neúčast' odôvodnil jeho právny zástupca hospodárnosťou konania a pracovnou zaneprázdnenosťou.

9. Po zrušení a vrátení veci tak rozhodol súd prvej inštancie opätovne rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, nakoľko mal za to, že sú kumulatívne splnené zákonné predpoklady v zmysle § 274 CSP, s čím však žalovaný v podanom odvolaní nesúhlasil. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd zaoberal preskúmaním, či v predmetnom prípade boli naozaj kumulatívne splnené všetky predpoklady pre postup v zmysle § 274 CSP, a teda či postup súdu prvej inštancie bol správny.

10. Rozsudok pre zmeškanie žalovaného (inak nazývaný aj kontumačný rozsudok) je osobitným druhom rozhodnutia, ktorý možno vydať len za kumulatívneho splnenia podmienok. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že podľa dôvodovej správy k § 271 až § 274 CSP predstavuje rozsudok pre zmeškanie žalovaného procesnú sankciu za jeho pasivitu v konaní, ktorá sa prejavuje stratou sporu. K zrušeniu kontumačného rozsudku môže dôjsť len v odôvodnených prípadoch.

11. V predmetnej veci bol termín pojednávania nariadený na deň 04.11.2022 o 10:30 hod., pričom predvolanie na pojednávanie bolo doručené aj právnomu zástupcovi žalovaného do jeho elektronickej schránky, ktoré si prevzal dňa 29.09.2022. Zo samotného obsahu predvolania na pojednávanie (č.l. 89) vyplýva, že obsahovalo aj poučenie o možnosti rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie na návrh druhej strany, v prípade nedostavenia sa a neospravedlnenia sa včas a vážnymi okolnosťami. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že právny zástupca žalovaného podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 03.11.2022 o 15:17 hod. (doručenka na č.l. 96) ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' žalovaného na pojednávaní nariadenom na deň 04.11.2022 z dôvodu jeho pracovnej zaneprázdnenosti a nenavyšovania trov v súlade so zásadou hospodárnosti konania a súhlasil s pojednávaním bez ich účasti. Táto skutočnosť bola oznámená ešte pred začiatkom pojednávania, čo taktiež vyplýva z obsahu spisu (na č.l. 92 sa nachádza podacia pečiatka súdu, z ktorej vyplýva, že podanie došlo dňa 04.11.2022 o 08:02 hod. elektronicou poštou). Z uvedeného tak vyplýva, že žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a toto nežiadal odročiť. Následne na pojednávaní právny zástupca žalobcu navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

12. Z vyššie uvedeného nepochybne vyplýva, že okolnosti na základe ktorých bol vydaný rozsudok pre zmeškanie dňa 04.11.2022 boli totožné, ako v prípade vydania prvého rozsudku pre zmeškanie súdom prvej inštancie dňa 13.04.2022. Rovnako ako v predchádzajúcom prípade, aj teraz možno rovnako dospieť k záveru, že ospravedlnenie právneho zástupcu žalovaného bolo doručené súdu prvej inštancie deň pred nariadeným pojednávaním, pričom s jeho obsahom sa zákonný sudca mal možnosť oboznámiť ešte pred samotným pojednávaním, teda právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' žalovaného včas. Vo vzťahu k dôvodom neprítomnosti žalovaného na pojednávaní odvolací súd rovnako uvádza, že dôvody uvedené žalovaným nemožno považovať za vážne okolnosti nedostavenia sa na pojednávanie, avšak na strane druhej žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu ani tentoraz nežiadal o odročenie pojednávania, ale súhlasil pojednávať v ich neprítomnosti. Napriek uvedeným (totožným) okolnostiam a záväznému právnomu názoru odvolacieho súdu, ktorý bol vyslovený v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, súd prvej inštancie aj po druhý krát rozhodol rovnako, čo nemožno hodnotiť inak, ako nerešpektovanie záväzného právneho názoru odvolacieho súdu.

13. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že po prvom zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie je súd prvej inštancie viazaný právnom názorom odvolacieho súdu, a to nielen v oblasti hmotného práva, ale aj v oblasti procesného práva, čo možno označiť za „inštančnú záväznosť“. Len vo výnimočných prípadoch sa táto inštančná záväznosť uplatniť nemusí, a to najmä v situáciách zmeny skutkových zistení, či zmeny právnej úpravy. V zásade však platí, že každý odklon od záväzného právneho názoru odvolacieho súdu je nevyhnutné dôkladne odôvodniť, inak pôjde o svojvôľu. V predmetnom prípade súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol

žiadne pádne dôvody a argumenty odôvodňujúce odklon od záväzného právneho názoru odvolacieho súdu, z čoho vyplýva len jediné, že súd prvej inštancie bezdôvodne nerešpektoval vyslovený právny názor odvolacieho súdu. V tomto smere sa totiž nemožno ani bezbreho ospravedlňovať legitímnymi očakávaniami žalobcu s odkazom na iné rozhodnutia súdov. Tu odvolací súd opätovne akcentuje na nevyhnutnosť rešpektovať vyslovené názory a výroky „vyššieho“ súdu, ak ten rozhodne o zrušení rozhodnutia súdu „nižšieho“, pričom vo výnimočných prípadoch (napr. zmena skutkových zistení, zmena právnej úpravy) je prípustný odklon od právneho názoru „vyššieho“ súdu, no ten musí byť aj náležite a dôkladne odôvodnený. Opačný prístup by postupne mohol viesť až k navodeniu stavu anarchie v justícii.

14. Vo vzťahu k vyššie konštatovanému možno dospieť k záveru, že zákonný sudca súdu prvej inštancie takýmto svojim konaním spôsobuje i prieťahy v konaní. Tu odvolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 31D/17/2021 zo dňa 08.11.2022, ktorý už pri čiastočnom nerešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu uznal zákonného sudcu za vinného, keďže tento svojim konaním spôsobil ďalšie prieťahy v konaní, ako aj porušil povinnosť sudcu podľa § 391 ods. 2 CSP v dôsledku čoho zavinene porušil svoju povinnosť v pridelenej veci konať svedomito, čo vyplýva z § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení.

15. Odvolací súd zdôrazňuje, že konanie súdu prvej inštancie, keď za tých istých okolností opätovne vydal kontumačný rozsudok v konečnom dôsledku porušilo právo žalovaného na spravodlivý proces, nakoľko sporová strana, ktorá sa pojednávania nezúčastní (v tomto prípade žalovaný) má právo na riadne prejednanie veci v jeho neprítomnosti a následne na riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Ako bolo už spomínané vyššie, kontumačný rozsudok predstavuje procesnú sankciu za pasivitu sporovej strany, avšak v prípade, ak sa sporová strana riadne a včas ospravedlní z neúčasti na pojednávaní, ktoré navyše súhlasí vykonať v jej neprítomnosti, t.j. bez odročenia pojednávania, uvedené nemožno sankcionovať vydaním rozsudku pre zmeškanie.

16. Žalovaný v rámci odvolacieho petitu žiadal, aby odvolací súd rozhodol vo veci sám, a to s poukazom na § 390 CSP. Odvolaciemu súdu je známy imperatív ust. § 390 CSP, avšak v predmetnom prípade súd prvej inštancie rozhodol nesprávnou formou rozhodnutia. V oboch svojich rozhodnutiach rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom pre zmeškanie, čo je osobitná procesná forma skráteného rozhodnutia vydaného v osobitnom procesnom postupe „extra“ skráteného konania, čomu zodpovedá aj obsah odvolania, v ktorom žalovaný môže namietať len nesplnenie podmienok vydania kontumačného rozsudku. Rovnako potom aj rozsah prieskumu odvolacieho súdu je zúžený, pretože odvolací súd prostredníctvom podaných odvolacích námietok týkajúcich sa výhradne nesplnenia podmienok pre vydanie kontumačného rozsudku neposudzuje meritórne predmet sporu, skutkový stav veci, priebeh dokazovania a právne posúdenie, ale výlučne len otázku splnenia hypotézy ust. § 274 CSP. Odvolací súd síce rozhoduje v poradí už druhýkrát o odvolaní žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie, ale zároveň po druhýkrát rozhoduje o osobitnej forme rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Doposiaľ tak pred súdom prvej inštancie nebolo vykonané žiadne dokazovanie, nebol riadne zistený skutkový stav a nebolo vykonané žiadne právne posúdenie v merite veci. Ak by v takomto špecifickom prípade (absencia akýchkoľvek skutkových zistení, vykonaného dokazovania a právnych záverov súdu prvej inštancie k meritu v jeho poradí druhom rozhodnutí a zároveň existencia odvolacích námietok žalovaného, ktoré tento nemohol nasmerovať k meritu vzhľadom na skrátenú formu rozhodnutia v podobe kontumačného rozsudku) odvolací súd striktnie aplikoval ust. § 390 CSP a vec prejednal na pojednávaní, musel by v zmysle ust. § 366 CSP upravujúceho novoty v odvolacom konaní stranám sporu odňať prevažnú časť prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré by mohli plnohodnotne uplatniť pred súdom prvej inštancie, ak by dva krát nebolo bývalo došlo k chybnému vydanému kontumačnému rozhodnutiu v skrátenom konaní. Takýto postup by z pohľadu odvolacieho súdu nezodpovedal spravodlivému posúdeniu veci, keďže by sa neprípustne vzdaloval nielen od skutočného, ale aj skutkového stavu veci. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd neklasifikuje zásadu „jeden krát a dost“ za absolútnu a považuje za potrebné túto pomerovať aj v kontexte iných zásad aplikovaných v odvolacom konaní.

17. Odvolaciemu súdu sú známe rozhodnutia ÚS SR vo veci nerešpektovania zásady „jeden krát a dost“, ako aj závery z tohto nerešpektovania vyvozené. Tu však treba poznamenať, že ani v jednom z týchto rozhodnutí sa ÚS SR nezaoberal prípadom, keby sa zásada „jeden krát a dost“ dostala do priameho rozporu so zásadou „neúplnej apelácie“. Uvedený rozpor tak aj naďalej zostáva pre odbornú verejnosť „gordickým uzlom“. V posudzovanom prípade dospel odvolací súd k nasledovným záverom. V prípade

ak nastane absencia akýchkoľvek skutkových zistení, vykonaného dokazovania a právnych záverov súdu prvej inštancie k meritu v jeho prvom a následne aj druhom rozhodnutí, automaticky dochádza k stretu dvoch zásad odvolacieho konania zakotvených Civilným sporovým poriadkom, a to tzv. zásady „jedenkrát a dost“ upravenej v ust. § 390 a zásady „neúplnej apelácie“, ktorá okrem iného vychádza aj z ust. § 366 CSP. Z historického pohľadu na obe zásady možno mať za to, že zásada „neúplnej apelácie“ je nosným pilierom odvolacieho konania a bola vlastná sporovému konaniu už aj za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy (Občianskeho súdneho poriadku). Zásada „jedenkrát a dost“, bola zakomponovaná do právnej úpravy sporového konania až v rámci pozmeňovacieho návrhu zo spoločnej správy výborov NR SR z 5. mája 2015, teda bola zakomponovaná „na poslednú chvíľu“ bez tohto, aby sa odzrkadlila aj vo vzťahu k iným ustanoveniam upravujúcim priebeh odvolacieho konania, ktoré sa už po jej zakomponovaní ďalej adekvátne neupravovali. Aj z dôvodovej správy k návrhu Civilného sporového poriadku vyplýva, že táto zásada v návrhu obsiahnutá nebola. V rámci skúmania ratio legis tohto ustanovenia odvolacím súdom je zrejmé, že predmetný § 390 CSP bol doplnený za účelom zabrániť prípadom tzv. ping-pongu medzi súdom prvej inštancie a odvolacím súdom. Jeho jediným zmyslom bolo dosiahnutie zrýchlenia konania tým, že zabráni často zbytočnému a opakovanému zrušovaniu prvoinštančných rozhodnutí, ako aj zbytočným prieťahom v konaní. Účelom tohto ustanovenia nebolo, aby sa vec sama „komplexne“ prejedнала mimo súdu prvej inštancie, výhradne v odvolacom konaní. Takému záveru napovedá aj ust. § 384 CSP, ktoré upravuje obmedzené možnosti dokazovania na odvolacom súde. V zmysle uvedeného ustanovenia je možné dokazovanie, ktoré prebehlo na súde prvej inštancie buď „zopakovať“, alebo „doplniť“. Pokiaľ však na súde prvej inštancie neprebehne žiadne dokazovanie, nemá odvolací súd čo zopakovať a ani čo doplniť. Základnou logickou úvahou možno dospieť k záveru, že nemožno dopĺňať alebo zopakovať proces, ktorý ešte nikto nezapočal. Účelom zakotvenej zásady „jedenkrát a dost“, a samotného odvolacieho konania nemá byť rozsiahle dokazovanie, a už vôbec nie je jeho účelom vykonanie celého dokazovania. Takému záveru napovedá taktiež ust. § 366 CSP, ktoré výrazne obmedzuje možnosti procesného útoku a obrany počas konania na odvolacom súde. Zároveň zo samotného textu zákona je zrejmé, že ust. § 390 CSP neuvádza, že „ustanovenia o novotách v odvolacom konaní sa nepoužívajú“. Aj ust. § 149 až § 154 CSP predpokladajú, že skutkový stav veci musí byť riadne zistený už pred súdom prvej inštancie. V posudzovanej veci odvolací súd nemá súdom prvej inštancie vytvorený žiaden skutkový a právny základ v merite veci, ktorý by mohol a mal preskúmať, čoho následkom je aj strata možnosti vykonať subsumpciu. Odvolací súd by v takomto prípade namiesto posudzovania odvolacích dôvodov de facto plnil úplne všetky úlohy súdu prvej inštancie (zistenie skutkového stavu, vykonanie dokazovania, právne posúdenie veci) v čom mu výrazne bráni ust. § 366 CSP o novotách v odvolacom konaní. Takýmto postupom odvolacieho súdu by bola zároveň porušená dvojinštančnosť konania, a teda sporovým stranám by bolo v konečnom dôsledku odňaté právo domáhať sa prieskumu rozhodnutia cez inštitút odvolania na súde vyššej inštancie. V rámci ďalšieho skúmania ratio legis tohto ustanovenia, je rovnako zrejmé, že vychádza z predpokladu, keď cez prizmu ust. § 387 ods. 2, 3, ust. § 391 ods. 2, 3 a ust. § 393 CSP je druhé rozhodnutie prvoinštančného súdu natoľko vyhovujúce zákonným požiadavkám, aby mohol odvolací súd rozhodnúť vo veci bez extrémne rozsiahleho doplňovania či opakovania dokazovania.

18. Z uvedených dôvodov tak možno konštatovať, že zásada „neúplnej apelácie“ má v prípade opätovne vydaného kontumačného rozsudku, ktorým súd prvej inštancie nerešpektoval názor nadriadeného súdu silnejšie postavenie ako zásada „jedenkrát a dost“, čím v danej situácii dostáva zásada „neúplnej apelácie“ prednosť. Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že možno aj po druhý krát zrušiť kontumačné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorému nepredchádzalo zisťovanie skutkového stavu a dokazovanie.

19. Odvolací súd záverom zdôrazňuje súdu prvej inštancie, že v ďalšom postupe je povinný vec meritorne prejednať a rozhodnúť, a to aj v prípade, ak žalovaný a jeho právny zástupca opätovne ospravedlnia svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania, nenavyšovania trov konania a za súčasného vyjadrenia súhlasu uskutočniť pojednávanie v ich neprítomnosti. V prípade, ak súd prvej inštancie aj v poradí tretí krát rozhodne v predmetnej veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného za totožných skutkových okolností (ako v tomto a predchádzajúcom prípade), odvolací súd bude považovať takýto postup za hrubé nerešpektovanie jeho záväzného právneho názoru, čo môže byť dôvodom na podnet na podanie disciplinárneho návrhu na zákonného sudcu súdu prvej inštancie v predmetnej veci.

20. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného tak, ako to predpokladá ustanovenie § 274 CSP a podľa názoru odvolacieho súdu zo strany žalovaného sa nejednalo o marenie spravodlivosti. Žalovaný bol aktívnou stranou sporu aj keď sa v poradí už druhého nariadeného pojednávania na súde prvej inštancie nezúčastnil.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené, preto odvolací súd opätovne napadnutý rozsudok („pre zmeškanie žalovaného“) podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a postupom podľa § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. Úlohou súdu prvej inštancie bude vec znova prejednať a vo veci meritórne rozhodnúť tak, aby bola zaistená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov oboch strán sporu, predovšetkým s ohľadom na zmysel Civilného súdneho konania, pretože sudy sú v prvom rade povolané k tomu, aby zákonom stanoveným spôsobom poskytovali túto ochranu práv.

23. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).